ANUL XXV.—No. 41.—Luni 12 Februarie 1907.—

5 bani în România.—10 bani în străinătate

ABONAMENTE
ROMÂNIA: STRĂINĂTATE
3 luni 10 lei
6 luni 20 „
Un an 40 „
Abonaţii primesc gratuit „UNIVERSUL LITERAR" colorat

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ

ANUNCIURI
Pag. III
Linia corp 7 Bani 40
Pag IV „ 20
Inserţii şi reclame 1,25 linia

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA
— 11, Strada Brezoianu 11, Bucureşti —

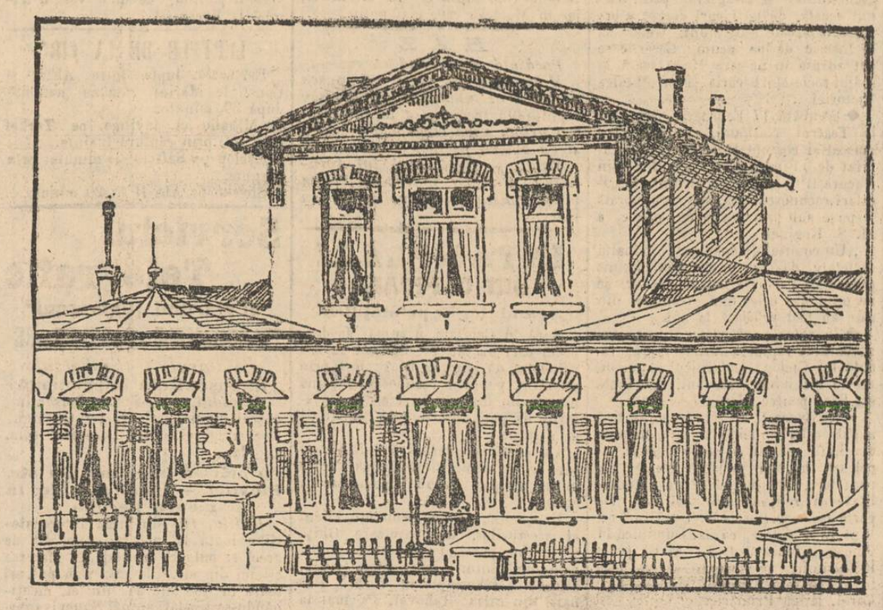

Vila «Cuza-Vodă».—(Vezi explicaţia)

Unde s'ar putea afla mai mult, cât de departe sunt toate decât în serviciul ziarului, care anunţă zilnic lumei fericirea şi nenorocirea, înfrângerile şi isbândele, naşterea şi moartea, înălţarea şi decăderea!

D-na Olga Loti, care scrie foarte graţios şi posedă cunoştinţe foarte temeinice, este simplă, afabilă şi extra-ordinar de blândă. Chiar şi acela, care i-a citit articolele, uită pe scriitoarea în faţa femeei modeste şi foarte simpatice.

Iubită şi admirată de public Febea 'şi îndeplineşte cu o râvnă deosebită lucrările ei redacţionale: —cu aceasta îşi câştigă ea mijloacele pentru întreţinerea copiilor ei şi asi-fel adaogă pe lângă celelalte excelente calităţi şi pe aceea de a fi o mamă model.

Olimpia.

Calendar pe anul 1907

Ortodox

Duminecă, 11 Februarie. — Martirul Blasie

Catolic

Duminecă, 24 Februarie. — Victoriu

Răs. soarelui 7,04. Ap. soar. 5,54

Bucureşti 11 Februarie.

Negocierile cu Austro-Ungaria

Austro-Ungaria — arată d. de Matlekovits în încheierea articolului său asupra negocierilor pentru convenţia comercială—tot mai vine în rîndul al doilea al ţărilor în cari România îşi exportează mărfurile, deşi puternicele sforţări ale României pentru perfecţionarea serviciului ei de navigaţiune, mai ales prin lucrările portului Constanţa, au asigurat exportul grânelor sale în Belgia, Olanda, Englitera şi alte ţări situate la ţărmurile mărilor, şi astfel acum numai regiunile cari graviteză spre Austro-Ungaria mai rău drumul într'acolo. „Dar tocmai de aceea va trebui să se găsească şi aci o rezolvare potrivită, căci cele mai importante mărfuri de export ale României (grâu, porumb şi orz) nu pot fi supuse de cât taxelor vamale minimale, despre cesa ce în România ori-cine trebue să fie deja informat; în ce priveşte însă cele-l'alte pretenţiuni agrare, nu pot să existe din partea Austro-Angarieï piedici de neînvins".

D. de Matlekovits nu se îndoeşte mai departe că România va veni şi cu pretenţiunea ei de a se da drumul vitelor sale în Austro-Ungaria. „De pe urmele războiului vamal România a suferit mai ales în ce priveşte creşterea vitelor; în 1866 ea avea 2.707.000 capete de vite; în 1900 numai 2.388.000; şi întreaga agricultură suferă oare-cum de această stare de lucruri. Toate încercările României de a găsi o nouă piaţă de desfacere pentru vitele sale aû fost zadarnice; şi acum guvernul din Bucureşti speră să poată dobândi ceva de pe urma actualelor negocieri cu Austro-Ungaria, pentru a face mai rentabilă cultura vitelor agricultorilor români.

„Dorinţa României de a se deschide graniţele vitelor sale întâmpină simpatiï şi din partea populaţiilor din oraşele mari, cari de mai mult timp se plâng de scumpetea cărniï. Dar deschiderea graniţelor pentru vitele româneşti nu e o chestiune exclusiv de politică comercială; şi nu este nici o chestiune care să atârne numaï de voinţa Austro-Ungarieï. Precedarea Germanieï în chestia vitelor leagă mâinile Austro-Ungarieï. Chiar dacă în Austro-Ungaria ar exista îndemnul de a se deschide graniţele spre România, tot ar rămânea de deslegat mai întâiû întrebarea: ce atitudine ar lua Germania, dacă graniţele Austro-Ungarieï s'ar deschide vitelor româneşti, cu garanţiile necesare de poliţie veterinară? E vorba aci de asigurarea avantagiilor, de sigur însemnate, pe cari creşterea vitelor în Austro-Ungaria le-a dobândit pe baza convenţieï comerciale cu Germania şi a căror păstrare nu trebue primejduită prin concesiuni ce s'ar acorda unuï al treilea Stat".

Concluzia d-luï de Matlekovits: „Câtă vreme Statele apusene şi în special Germania, aplică dispoziţii arbitrare cu privire la comerţul de vite şi nici chiar prin convenţiunile comerciale nu se pun marginiï acestuï arbitrar, până atunci va fi greu şi pentru Austro-Ungaria, cu toată buna-voinţa ce ar avea, să reguleze chestiunea vitelor faţă de ţările orientale. Dar în privinţa aceasta România e în deajuns orientată, şi deci îşi va restrânge dorinţele şi în marginele posibilului".

Vom vedea care va fi atitudinea cercurilor noastre competente faţă de acest mod de a vedea, care nu e numaï acela al d-luï de Matlekovits, ci foarte probabil şi acela al oficialităţeï, saû cel puţin al uneï părţi a oficialităţeï austro-ungare.

DIN RUSIA

(Coresp. particulară a ziarului «Universul»)

Petersburg, 7 Ianuarie.

Lupta electorală

Lupta electorală se înăspreşte pe măsură ce se apropie ziua hotărîreï finale. Ostilitatea contra guvernului şi a regimului de azî sporeşte repede din cauza atitudineï guvernului. Unele acte ale acestuia, cari ar putea fi trecute ca legale, aû toată aparenţa unor samavolniciï.

Ast-fel, de exemplu, este excluderea de la dreptul de vot a profesoruluï Kowaleski, pentru că nu s'a conformat dispoziţiilor legeï electorale, spre a'l împiedica eligibilitatea în colegiul din Petersburg.

Un influent membru al partiduluï de opoziţie mă încredinţează că legea agrară a luï Stolypin, orî cât de folositoare ar fi, va fi respinsă de Dumă, sub pretextul că constituţia acordă egalitatea de drepturi ţăranilor; şi cu aceasta va renaşte chestiunea agrară. şi cu dinsa atâtea altele, căci Duma va ignora toate legile formulate de minister.

Informatorul meû mi-a mai declarat, afară de aceasta, că planurile noueï Dume sunt absolut corecte şi că asupra chestieï de principiu nu se va introduce nici o modificare. Opoziţia îşi va propune să obţină un fel de control asupra ministeruluï în general şi introducerea guvernuluï parlamentar cu toate consecinţele şi noule luï garanţiï.

Nimenî nu poate prevedea care va fi rezultatul final, pentru că sub presiunea opiniuneï publice, autorităţile sunt capabile să renunţe de azî pe mâine la poziţiile lor şi să se dea complet opoziţieï.

Defunctul general Trepoff, care a guvernat în adevăratul sens al cuvîntuluî imperiul rusesc, propunea vara trecută să se treacă la democraţia constitutională, în favoarea căreia deja monarhia se pregătea să renunţă la prerogativele eï esenţiale. Partiduluï ministerial îî lipseşte o minte, directivă, nu are voinţă şi nici nu e capabil să se sacrifice şi deci transformarea imperiuluï rus în cea mai desăvîrşită democraţie e în mâna opoziţieï, dacă aceasta va vrea să facă uz de propria eï putere.

Studenţii universitarî din Petersburg, întruniţi, aû formulat o protestare contra atitudineï autorităţeï, care a ordonat perchiziţii şi arestări în sarcina socialiştilor şi revoluţionarilor. Studenţii îşi încheie protestul confirmîndu-şi devotamentul pentru cauza revoluţionară.

80 de milioane risipite

Aţi fost anunţaţi la vreme de noul scandal administrativ isbucnit aci. Deunăzî s'a întrunit o comisiune secretă de anchetă spre a face cercetări asupra unor grave acuzări de risipă a uneï mari sume aparţinând statuluî.

Acuzaţii sunt generalul Dessina şi consilierul de stat Pavlof; în timpul ultimuluî războiû eî aû fost trimişi la Shanghai spre a aproviziona Port-Arthurul cu provizii şi arme. Spre a-şi putea îndeplini misiunea eî aû cerut 80 de milioane.

Dar spre a justifica această enormă cheltuială n'aû putut produce de cât puţine documente şi puţine mărturisiriî, în total pentru o sumă nu mai mare de 7 milioane şi jumătate; mai mult, chitanţele prezintate nu sunt referitoare la cheltueli de utilitate publică.

Comisiunea de anchetă secretă a fost numită de ministrul de războiû; ea e prezidată de fostul şef de stat major Froloff.

Comisiunea a conchis că chiar dacă s'ar dovedi cele ce afirmă generalul Dessina, asupra exactităţeï registruluî luî de comtabilitate şi pentru o sumă de 30 milioane, încă ar mai rămâne 50 milioane nejustificate.

Kuminsky

CRONICI FEMININE

Femeile în ziaristică

III

Celebrul critic Nogales dedică, acum câţi-va aní, colegelor sale spaniole unul dintre articolele sale, fin aicâtuit, în care în formă foarte delicată, le da sfatul, ca după posibilitate să se lase de prejudiţii!

In aceste cuvinte zace poate întregul secret al ziarismuluî plin de succese; nu trebue să ne gândim, la ceea-ce am citit ici şi colo ceea-ce se numeşte potrivit şi cuviincios: trebue să scriem, fără ca să ne gândim la aceasta, că aceea ce aruneăm pe hârtie este citit de un public anumit. Altmintrelea nu putem să rămânem sinceri şi sinceritatea este în fine unicul mijloc, pentru a ne câştiga inimele.

Ziarul este un lăcas al schimbului de păreri. Fie-care ziar de valoare reprezintă convingeri într'o direcţiune anumită. Sinceritatea este aici condiţiune de viaţă; şi de oare-ce aici fie-care poartă răspunderea pentru convingerea sa, ziaristica devine o şcoală a formăreï caracterelor, care va elibera pe femeï de acel pedantism şi egoism, de care ele sunt cuprinse foarte uşor în multe profesiuni.

E adevărat că meseriaşiï nu se presintă isolaţi ci fac cor cu alte interese deosebite ca: repausul duminical, lucrătoriï de fabricî, încurajarea industrieï naţionale, antreprenoriï români, libertatea muncieï şi mai ştiû eû ce. Asemenea adunări pot deveni impunătoare şi chiar ameninţătoare după cum s'a văzut din moţiunea întruniriï de la Eforie. Din fericire avem şi noi o putere publică.

— Dar mai există o categorie de meseriaşi cari cer pur şi simplu desfiinţarea corporaţiilor, pe cari le privesc ca pe niste instituţii ce nu corespund cu nevoile secoluluî în care trăim.

— Aceştia ca şi ceî-l'alţi nu şi-aû dat osteneala de a studia legea pe care nu o cunosc şi nu o judecă de cât după modul deplorabil de aplicare. Corporaţiile nu sunt de cât niste tovărăşii de meseriaşi. Şi dacă aceste tovărăşii poartă numele unor instituţii cu acelaşi nume ce aû existat şi în trecut, aceasta nu înseamnă o revenire la timpii vechi. Instituţiile în decursul timpurilor îşi schimbă caracterul şi menirea. Ele progresează. Tot una e de pildă şcolile din zilele noastre şi şcolile ce aû existat acum un veac? Tot una e un rege din timpii de faţă cu unul din antichitate? Negreşit că nu, de şi numele de *scoală* şi de *rege* se păstrează. Acelaş lucru e şi cu corporaţiile cari nu se aseamănă de loc în organizaţia şi scopul lor cu cele ce aû existat o dată. Înţelegeţi uşor motivele pentru cari corporaţiilor nu le-am dat denumirea de sindicate, de pildă, Aceasta ar fi produs poate vre-o confusiune.

— Se mai susţine de aceiaşi meseriaşi că înfiinţarea corporaţiilor ar fi un atentat la libertatea individuală.

— Nici de cum; şi aceasta ideie provine tot din necunoaşterea legeï care se bazează pe principiî cu totul liberale. Legea sună aşa: în orî-ce comună meseriaşiî de aceiaşi meserie saû meseriî similare pot constitui o corporaţie. Pentru aceasta se cere ca numărul meseriaşilor să fie cel puţin de 50, cari să aibă drepturi civile şi politice şi ca $^2/_3$ din numărul total al meseriaşilor să hotărască prin majoritatea lor despre constituirea corporaţieï.

Formarea uneï corporaţii depinde deci numaï de voinţa celor interesaţi. O dată însă formată corporaţia, face parte din ea orî-ce meseriaşi de aceiaşi meserie din comună.

Cei cari vor desfiinţarea corporaţiilor formează o neînsemnată minoritate care, bine înţeles, nu poate fi luată în serioasă consideraţie. La noi în ţară totul se petrece conform dorinţeï majorităţilor. Statul şi întreaga noastră organizaţie socială se bazează pe acest principiû. Unde am ajunge dacă am nesocoti acest principiû şi ne-am lăsa pe voia celor ce formează o minoritate? Dacă deci corporaţiile există, cauza e că ele aû fost dorite de majoritatea meseriaşilor.

Deci mişcarea de azî a meseriaşilor se presintă sub forma *modificăreï* legeï.

— Care e părerea d-voastră în această privinţă?

— Aşa dar meseriaşii cer modificarea. Dar în ce consistă modificarea: Ce să modifici? Cum să modifici? Aicî încep dificultăţile. Totul e vag şi neprecis. Şi aceasta provine tot din necunoaşterea legeï şi mai cu seamă din neaplicarea eî propriû zis.

Legea aceasta a fost adoptată de bulgarî fără să i se schimbe nimic şi a dat roade bune. La noî însă legea s'a aplicat numaï de formă, numaï ca aparat exterior, satisfăcând vanitatea unora de a fi preşedinţi de comitete şi comisarî aî guvernuluî şi dând ocasiune altora de a abuza de banii meseriaşilor şi a nu veni întru nimic în ajutorul lor.

Nimenî nu şi-a dat osteneala să înţeleagă legea şi să o aplice cum se cade.

Cum dar se poate verbi de modificarea uneï legî *când ea nicî n'a fost aplicată?*

Greşelile moduluî de aplicare saû lipsa de aplicare nu sunt cuvinte pentru modificarea uneï legî. Numaï în casul uneï inteligente aplicărî s'ar putea vorbi de modificarea legeï, pentru că numaï atunci experienţa ar dovedi lacune saû neajunsuri cari provin din lege şi cari prin urmare trebuesc îndreptate.

* * *

Vom da în numărul viitor continuarea acesteï interesante convorbiri cu fostul ministru al domeniilor.

Mestugean,

PANICA DIN BASARABIA

(Prin poştă de la coresp. nostru particular)

Iaşi, 10 Februarie.

Masacrele antisemite din Odessa. — Evreî refugiaţi pe malul Prutuluî.—La Perieşti. Preoţiî agitând contra evreilor.—Rabiniî şi guvernatorul

Astăzi a sosit aci ştirea că din cauza gravelor excese antisemite de la Odesa, spiritele sunt viû agitate şi la Kişinău, precum şi în alte târguşoare din Basarabia.

Din această cauză, un mare număr de familiî evreeşti din Odesa şi Kişinău, părăsind localităţile, s'aû refugiat prin satele mărginaşe Prutuluî.

La Perieşti, un sat de pe malul Prutuluî, aşezat în dreptul Fălciuluî, se zice că s'ar fi refugiat un număr de 60 familiî.

De asemenî prin satele din apropiere de Ungheniî-Ruşi s'aû refugiat un mare număr de familiî evreeşti.

După cât se vede situaţia în Rusia e foarte îngrijitoare.

Printre evreiî din localitate domneşte, din această cauză, o vie neliniste, de oare-ce mulţi, foarte mulţi, aû numeroase rude atât la Kişinău şi Odesa, cât şi în cele-l'alte localităţi.

Partea şi mai gravă în situaţia din Rusia, e că preoţiî fac pe faţă agitaţie contra poporuluî evreû, aruncând în pătura de jos a populaţioneî ruse, sămânţa duşmănieî şi a revolteî.

Rabiniî şi şefiî comunităţilor israelite aû telegrafiat guvernatoruluî din Odesa, implorându-î, ca de urgenţă să ia măsurî pentru ocrotirea vieţeî şi a avutuluî locuitorilor evreî.

SAPTAMÂNA POLITICĂ

IN STREINATATE

Chestiunea dezarmăreï

Presa germană a început de câte-va zile o întreagă polemică asupra chestiuneî dezarmăriî şi propunerii în acest sens pe care Anglia are de gând să o facă la viitoarea conferinţă de la Haga.

Se ştie de mai nainte că propunerea engleză nu are nicî o şansă de a fi adoptată, călătoria circulară a d-luî de Martens dovedind în destul că guvernele marilor puteri, afară de Anglia şi Statele-Unite, îî sunt ostile. Dar presa germană crede că cabinetul de la Londra vrea să exploateze această chestiune în contra puterilor cari îşi vor afirma ostilitatea la o măsură internaţională de acest gen, care ar fi o serioasă garanţie a păceî lumeî. Acest punct de vedere pare absolut falş.

Oamenii de Stat engleză nu pot să nu ştie că dezarmarea progresivă este cu neputinţă atâta vreme cât toate marile puteri nu vor fi procedat la regularea pacinică a chestiunilor generale în cari interesele lor sunt astăzi în opoziţie formală. Ar trebui mai întâiû o apropiere sinceră a Germanieï şi Franţeï, a Germanieï şi Angliei, a Austrieï şi Italieï. La aplanarea dificultăţilor pendente între aceste diferite ţări trebue să tindă toate sforţările actuale şi, obţinându-se aceasta, s'ar putea gândi la reducerea armamentelor şi la uşurarea bugetelor războiuluî cari sdrobesc azî toate naţiunile.

Din nefericire încă nu am ajuns aci. Insemneaza aceasta că chestiunea de principiû nu trebue să fie pusă la Haga? Nu; chiar fără a se nădăjdui într'o soluţie practică imediată, poate fi folositor ca o discuţie internaţională să se producă asupra acestuî punct şi ca toate puterile să-şi arate felul lor de a vedea. Această discuţie va permite a se cunoaşte natura exactă a oarecăror neliniştî internaţionale şi a se lucra în spre răţunzirea colţurilor şi împrăştierea multor neînţelegeri.

În cel din urmă ajunsese cu dinsul la o îndoială: nu-î mai dedea de cât un procent fix din sumele vărsate de amantul pe care i-l aducea...

Aşa dar, în prezent, afacerile luî Fernand Maurel nu mai mergeaû aşa de strălucit ca mai înainte, în epoca în care n'o cunoscuse încă pe Maria Scîndură.

Fernand îşi pusese mariî speranţe în sumele pe care avea să le primiască de la familia Iuranda; după părerea luî, şantagiul pe care-l organizase, era o lovitură de maestru, care n'avea să poată fi parată.

Dinsul spera că marchizul îî va da-o pe Elena de nevastă, saû în cel mai râû caz, îî va număra o sumă foarte mare de banî.

Acum, Elena era măritată cu vêrul eî, Andreï Hubin, care cunoştea foarte bine afacerea din coliba mameï Grapart şi ştia tot aşa de bine despre naşterea copiluluî.

Şi domnul inginer Hubin părea că se emoţionează foarte puţin de ameninţările sale; ba, mai mult de cât atâta, se părea chiar că d. de la Tremoise ar fi fost a'a să înceapă o acţiune imporiva sa.

Fernand Maurel simţia cum îî fuge terenul de sub picioare.

Se întrebă cu neliniste ce avea să facă în viitor, pentru a satisface toate dorinţele bătrânei aleï amanteï sale. El, bărbatul pe care cele mai frumoase femeî îl doreaû, tremura de teamă ca nu cum-va să-l scape femeia aceia oribilă, pe care altă dată încă măturătoriî de stradă n'o voiaû.

Ce ironică răsbunare a destinuluî!...

De odată, cine-va din bandă strigă:

— Iată ştrengarul Pistolet!....

Fernand Maurel tresări.

— In sfârşit, zise dinsul cu un suspin de uşurare; voiû afla acuma ce s'a întîmplat.

Dar abia zări mutra lacheuluî, şi o presimţire penibilă îî cuprinse; ghici îndată că trebuia să se fi petrecut ceva extra-ordinar.

„Vila Cuza-Vodă"

— Vezi ilustraţia —

In coloanele ziaruluî nostru, s'a vorbit de curînd despre această proprietate, a cărei fotografie ne-a trimis'o corespondentul nostru din Galaţi.

Se ştie că, mai mulţi ieşeni şi gălăţeni aû pus stăruinţă ca Statul să răscumpere această casă istorică în care Vodă-Cuza s'a născut şi a petrecut tinereţile, ca polcovnic şi părcălab.

Mai târziû ea principe, fostul Domnitor venea adesea-orî de visita în această locuinţă pe venerabila sa mamă.

D. general Leon, senator, în şedinţa de la 6 cor. a propus şi d. preşedinte al consiliuluî a promis, că va face totul spre a răscumpăra această casă.

Locuinţa este situată în str. Cuza-Vodă, în una din cele mai frumoase poziţiuni.

Ea este astă-zî proprietatea d-neî Pulcheria colonel Isvoranu.

Acum cât-va timp d-sa propusese ministeruluî de culte, instalarea bibliotecеî „Urechiă" în această locuinţă.

Până astă-zî însă nu s'a făcut nimic, de-şi architectul ministeruluî o găsise bună pentru acest scop.

CHESTIA MESERIAŞILOR

Interview cu d. V. Misir

Continuând cercetările noastre în chestia meseriaşilor, care a luat o formă şi mai acută în urma întruniriî de la Eforie, am crezut necesar să ne adresăm şi d-luî V. Misir, fost ministru al domeniilor.

D. Misir, se ştie, e autorul legeï meseriilor. Şi când am înregistrat atâtea păreri din cari unele protivnice aceleî legî, e firesc ca să lăsăm şi pe d. Misir să-şi spue cuvîntul în această chestiune arzătoare.

L'am găsit pe eminentul jurisconsult la locuinţa d-sale din str. Fântâneî. Scria cu asiduitate înconjurat de mormane de cărţi cari îî acopereaû biurou.

Aflând de scopul viziteî mele, d. Misir îşi întrerupse ocupaţia şi-mi oferi un scaun.

— Tocmaî, începu d-sa, lucrez la un vast studiû asupra chestiuneî meseriaşilor. Lucrarea mea, pe care sper să o daû la lumină în curând, va lămuri pe deplin chestiunea din toate punctele de vedere.

— Ce idee aveţi despre mişcarea meseriaşilor?

— Vêd că a revenit la ordinea zileî, de astă dată însă nu sub forma revendicăreî uneî legî ci sub aceea a modificăreî legeî existente.

E adevărat că meseriaşii nu se presintă isolaţi ci fac cor cu alte interese deosebite ca: repausul duminical, lucrătoriî de fabricî, încurajarea industrieî naţionale, antreprenoriî români, libertatea muncieî şi mai ştiû eû ce. Asemenea adunări pot deveni impunătoare şi chiar ameninţătoare după cum s'a văzut din moţiunea întruniriî de la Eforie. Din fericire avem şi noi o putere publică.

— Dar mai există o categorie de meseriaşi cari cer pur şi simplu desfiinţarea corporaţiilor, pe cari le privesc ca pe niste instituţii ce nu corespund cu nevoile secoluluî în care trăim.

— Aceştia ca şi ceî-l'alţi nu şi-aû dat osteneala de a studia legea pe care nu o cunosc şi nu o judecă de cât după modul deplorabil de aplicare. Corporaţiile nu sunt de cât niste tovărăşii de meseriaşi. Şi dacă aceste tovărăşii poartă numele unor instituţii cu acelaşi nume ce aû existat şi în trecut, aceasta nu înseamnă o revenire la timpii vechi. Instituţiile în decursul timpurilor îşi schimbă caracterul şi menirea. Ele progresează. Tot una e de pildă şcolile din zilele noastre şi şcolile ce aû existat acum un veac? Tot una e un rege din timpii de faţă cu unul din antichitate? Negreşit că nu, de şi numele de *scoală* şi de *rege* se păstrează. Acelaş lucru e şi cu corporaţiile cari nu se aseamănă de loc în organizaţia şi scopul lor cu cele ce aû existat o dată. Înţelegeţi uşor motivele pentru cari corporaţiilor nu le-am dat denumirea de sindicate, de pildă, Aceasta ar fi produs poate vre-o confusiune.

— Se mai susţine de aceiaşi meseriaşi că înfiinţarea corporaţiilor ar fi un atentat la libertatea individuală.

— Nici de cum; şi aceasta ideie provine tot din necunoaşterea legeî care se bazează pe principiî cu totul liberale. Legea sună aşa: în orî-ce comună meseriaşii de aceiaşi meserie saû meseriî similare pot constitui o corporaţie. Pentru aceasta se cere ca numărul meseriaşilor să fie cel puţin de 50, cari să aibă drepturi civile şi politice şi ca $^2/_3$ din numărul total al meseriaşilor să hotărască prin majoritatea lor despre constituirea corporaţieî.

Formarea uneî corporaţii depinde deci numaî de voinţa celor interesaţi. O dată însă formată corporaţia, face parte din ea orî-ce meseriaşi de aceiaşi meserie din comună.

Cei cari vor desfiinţarea corporaţiilor formează o neînsemnată minoritate care, bine înţeles, nu poate fi luată în serioasă consideraţie. La noî în ţară totul se petrece conform dorinţeî majorităţilor. Statul şi întreaga noastră organizaţie socială se bazează pe acest principiû. Unde am ajunge dacă am nesocoti acest principiû şi ne-am lăsa pe voia celor ce formează o minoritate? Dacă deci corporaţiile există, cauza e că ele aû fost dorite de majoritatea meseriaşilor.

Deci mişcarea de azî a meseriaşilor se presintă sub forma *modificăreî* legeî.

— Care e părerea d-voastră în această privinţă?

— Aşa dar meseriaşii cer modificarea. Dar în ce consistă modificarea: Ce să modifici? Cum să modifici? Aicî încep dificultăţile. Totul e vag şi neprecis. Şi aceasta provine tot din necunoaşterea legeî şi mai cu seamă din neaplicarea eî propriû zis.

Legea aceasta a fost adoptată de bulgarî fără să i se schimbe nimic şi a dat roade bune. La noî însă legea s'a aplicat numaî de formă, numaî ca aparat exterior, satisfăcând vanitatea unora de a fi preşedinţi de comitete şi comisarî aî guvernuluî şi dând ocasiune altora de a abuza de banii meseriaşilor şi a nu veni întru nimic în ajutorul lor.

Nimenî nu şi-a dat osteneala să înţeleagă legea şi să o aplice cum se cade.

Cum dar se poate verbi de modificarea uneî legî *când ea nicî n'a fost aplicată?*

Greşelile moduluî de aplicare saû lipsa de aplicare nu sunt cuvinte pentru modificarea uneî legî. Numaî în casul uneî inteligente aplicărî s'ar putea vorbi de modificarea legeî, pentru că numaî atunci experienţa ar dovedi lacune saû neajunsuri cari provin din lege şi cari prin urmare trebuesc îndreptate.

* * *

Vom da în numărul viitor continuarea acesteî interesante convorbiri cu fostul ministru al domeniilor.

Mestugean,

ŞTIRI DIN STREINATATE

— Prin poştă —

*** Curtea cu juraţi din Trieste a achitat deunăzî pe milionarul Silvio Donati care, în 1905, ucisese pe fratele sâû, dr. Giuseppe Donati, deputat în Dietă.

Donati fusese condamnat anul trecut de Curtea cu juraţi din Trento la 6 anî închisoare, dar sentinţa fusese casată şi afacerea trimisă la Curtea cu juraţi din Trieste.

*** Guvernul ungar a oprit intrarea în Ungaria următoarelor ziare: „Szabadsag" din Cleveland (America), „Il Libertario" din Spezia. „L'Aurora" din Ravenna, „Il grido della Folla" din Milan şi „La Plebe" din Triest.

*** La Bruxelles a încetat din viaţă zilele trecute profesorul Joly, care a fost condamnat la 18 luni închisoare, fiind-că a împuşcat pe fiul sêû, care-l ameninţase.

*** Greva elevilor poloni din Prusia de est scade repede. De la începutul luneî Februarie numărul greviştilor a scăzut cu 630 în 18 şcoale. Actualmente sunt în grevă 7089 şcolari, cari se împart în 106 şcoale din districtul Marienwerder şi 117 din districtul Danzig.

*** Ministrul instrucţiuneî publice al Austrieî, dr. Marchet, a dat 15.000 coroane pentru monumentul poetuluî ceh Juliu Zeyer.

*** O întâmplare îngrozitoare se comunică din comuna ungurească Alsóvadász. Locuitorul Carol Mora, venind zilele acestea seara acasă din pădure, a fost întâmpinat de o haită de lupi. Bietul om cercă să scape cu fuga. Deja începură a-l părăsi puterile, când văzu înaintea sa o cruce. Işi încordă încă o dată puterile, ajunse crucea şi se urcă în vârful eî. Fiarele aû încunjurat-o urlând după pradă. In situaţia aceasta critică rămase Mora vre-o două ore, când spre fericire niste ţăranî, — tăietorî de lemne—carî veniau din pădure, aû alungat lupii.

*** Un accident îngrozitor de automobil s'a întâmplat la Béziers. Mecanicul vrênd s'ocolească un câine pe sosea, n'a putut, automobilul s'a răsturnat şi ceî 4 călători dintr'însul aû fost răsturnaţi.

Unul din eî a rămas mort pe loc.

*** Maxim Gorki a rugat telegrafic pe un amic din Bolonia să depună pe mormîntul luî Carducci o coroană cu inscripţia: „N'a murit, pentru că a fost poet".

*** In săptămâna trecută aû emigrat din Ungaria în America 3393 cetăţeni, în cea mai mare parte unguri.

*** Generalul Parades şi 17 alţi revoluţionari venezueliani aû fost împuşcaţi,—după ce fuseseră făcuţi prizonieri.

*** Casa din Bolonia dăruită de regina văduvă a Italieî marelui Carducci va fi transformată, după cum se ştie, într'uu muzeû carducian. După o ultimă dispoziţie a regineî Margareta, camerile pe carî le-a ocupat poetul vor rămîne neatinse, cu toate cărţile. Numaî etajul de jos va fi transformat în sală de întruniri şi conferinţi literare.

*** Comitetul institut la Anvers pentru Ferrer, ziaristul spaniol implicat în atentatul împotriva perecheî regale a Spaniei, a hotărât să adreseze un apel „nobilelî şi generoaseî naţiuni spaniole" în favoarea luî Ferrer, introducătorul în Spania a învăţământuluî raţionalist, pe nedrept acuzat.

*** Guvernul austriac a hotărît să înfiinţeze, chiar în vara aceasta, la şcoala superioară politehnică din Viena, o catedră de inginerie navală.

*** Ziarul parizian „Petite Rèpublique" află din Versailles că d-rul Hebert e învinovăţit că a predat Germanieî unele documente şi mai cu seamă fotografiî militare. Doctorul tăgăduieşte că ar fi dat ceva Germanieî, dar admite că s'a ocupat de fotografie.

UN PROVERB PE ZI

Se face ciorbă bună în oală veche.

Conferinţa d-luî N. Iorga

(Prin poştă de la corespondentul nostru particular)

Târgovişte, 9 Februarie.

După cum am comunicat telegrafic, aseară a sosit profesorul universitar N. Iorga, spre a ţine o conferinţă în sala Vulturul, despre „Comorile Târgoviştei", în folosul cercului cultural „Tinerimea", din localitate.

De la gară, unde a fost întâmpinat de membriî Cercului, în frunte cu d. I. Brătescu-Voineşti, a fost condus în sala Vulturul.

Aci i s'a făcu o entuziastă primire de către asistenţă.

La orele 9 jum., d. Iorga, înconjurat de toţi membriî cercului, parte foşti elevi aî d-sale, îşi începe interesanta conferinţă prin a lăuda tineretul calt, din localitate, care în loc să rămână la proletariatul intelectual în Capitală, a revenit în oraşul natal cu dorul de a lucra pentru el. Arată apoi însemnătatea trecutuluî pentru cultura şi viaţa unuî popor, precum şi religiozitatea cu care se păstrează în alte ţări urmele trecutuluî,—însuşiri pe care, din nefericire, românii nu le-au.

Face o comparaţie între Nürenberg şi Târgovişte. D-sa zice: că, după cum pentru germani e Nürenberg-ul, aşa pentru români e Târgovişteа.

Adaugă că nouă românilor nu ne lipseşte cultura sufletuluî.

Intrând în fondul conferinţeî, d-sa expune modul de formare al draşelor domneşti,—citând: Suceava, Neamţu, Iaşi, Câmpu-Lung, Târgovişte, Craiova şi Bucureşti, unde s'aû zidit numeroase biserici, carî ne arată: architectura, sculptura şi pictura, din acele timpuri.

Insistă în deosebi asupra Târgoviştеî, în care există atâtea monumente de o deosebită însemnătate pentru românî, dar carî, din diferite imprejurări şi spre nenorocirea neamuluî, aû fost oare-cum neglijate. Arată rând pe rând însemnătatea fie-căreî biserici, începând cu mănăstirea din Deal, clădită de Radu cel Mare, la 1496 şi care e timpul architectureî româno bizantine, considerând'o chiar superioară celeî de azî de la Argeş.

Apoî aminteşte de vechea mitropolie, în locul căreia s'a clădit alta, care e neterminată; de bisericile Sf. Constantin, Sf. Vineri, Stelea, Sf. Nicolae şi Curtea Domnească, păstrată aşa cum a fost zidită de Petru Cercel.

Există apoî, continuă conferenţiarul, neprecuite opere de sculptură ca: pietre mormîntare, ornamente în piatră, interne şi externe, etc., şi opere de pictură, cum este mai cu seamă, cea de la biserica Sf. Nicolae, pictură care a fost acoperită de fum, în urma foculuî ce a suferit la o năvălire din partea turcilor, subt Mihaî Viteazul,—la 1595,—de când datează şi zidul înconjurător al oraşuluî, precum şi diferite icoane, la Sf. Vineri şi curtea Domnească.

Termină, prin a arăta nepăsarea, cetăţenilor pentru neîngrijirea monumentelor, îndemnându-i la studiarea şi conservarea lor.

Picador.

MEDICII RECRUTORI

Iată numele medicilor recrutori din toată ţara, carî vor lua parte la recensământul tinerilor clasei 1908:

Argeş, medicul căpitan Hacman Gh., din reg. Vâlcea 2; Bacău, medicul căpitan Gafencu M., de la divizia de mare; Botoşani, medicul maior Drăşca E., din reg. 2 cetate; Brăila, medicul căpitan Răduleanu D., de la picotecnia armateî; Buzeû, medicul căpitan Costea C., de la vasele poliţieî; Constanţa, medicul căpitan Eftimopol Gh., din reg. Gorj 18; Covurluiû, medicul maior Iliescu Sava, din reg. 11 artilerie; Dâmboviţa, medicul căpitan Urzică I., din bat. 5 vânătorî; Dolj, medicul căpitan Ionescu Carp, din regiunea 1 Meheidinţi No. 17; Dorohoiû, medicul căpitan Popovicî Cesar, din reg. Roman 14; Fălciu, medicul locotenent Saidac I., de la şcoala specială de cavalerie; Gorj, medicul căpitan Gheorghiu D. Gh., din reg. 2 Romanaţi 19; Ialomiţa, medicul căpitan Tuliu Gh. Mihail, de la spit. militar „Regina Elisabeta"; Ilfov, medicul maior Constantinescu P., de la divizia 2 Craiova; la oraşul Bucureşti, medicul locot.-colonel Popescu Grozeanu, de la divizia 4 infanterie oraşul Iaşi, medicul maior Boruboescu C., din reg. 7 artilerie; jud. Iaşi medicul căpitan Mihăescu Th. G., din bat. 6 vân.; Mehedinţi medicul căp. Popescu Emanoil, din bat. 4 vânătorî; Muscel, medicul locot. Protopopescu T. din 11 călăraşi; Neamţu, medicul căpit. Bădescu Gh. din Constanţa 34 Olt, medic căpit. Ionescu D. C. din Rovine 26; Prahova, medicul maior Urdăreanu C. din 4 Ilfov 21; Putna, medicul maior Papadopol D. din 2 artilerie; R.-Sărat, medicul locot. Constantinescu N. de la arsenalul armateî; Romanaţi, medicul căpit. Ţintă Gh. de la depozitul echipajelor; Roman, medicul maior Mihalcea I. din 6 artilerie; Suceava, medicul căpitan Constantineacu I. de la şc. de artilerie şi geniû; Tecuciû, medicul căpit. Popescu Gh. de la spit. militar corp. 3 armată; Teleorman medicul maior Drăghescu Paul din 12 artilerie; Tulcea medicul căpit. Niculescu Savel din 3 vinători; Tutova, medicul căpit. Iliescu P. C. din reg. Mihaî-Viteazu 6; Vasluiû, medicul căpit. Georgescu M. din reg. Radu-Negru 28; Vâlcea, medicul căpitan Papin Al. din 4 artilerie şi Vlaşca, medicul căpit. Popescu I. din reg. Mircea 32.

CORPURILE LEGIUITOARE

CAMERA

Şedinţa de la 11 Februarie

Şedinţa se deschide la orele 2 jum. sub preşidenţia d-luî D. Neniţescu.

Prezenţi 96 d-nî deputaţi. Pe banca ministerială se află d-niî miniştri general Manu şi D. Greceanu.

La ordinea zileî continuarea discuţieî asupra legeî posiţieî ofiţerilor.

D. Georgescu (Severin) arată că în ţările civilizate tendinţa este de a reforma legile militare; chiar în Franţa, delictele săvîrşite de